

Från: Jesper Svanfelt-Lindén <jesper@svinryggen.ax>
Skickat: 2024-06-10 15:48
Till: Mikael Stjärnfelt <mikael.stjarnfelt@amhm.ax>
Ämne: Sv: Bekämpningsmedel

Hej,

Bekämpningsmedlen kommer sannolikt från den äldre deponihögen (tiden innan FA-utsorteringen). Föroreningsgraderna höga eller låga... beror ju lite på hur man ser det. Jämfört med andra (större) deponier är de sannolikt inte höga iaf. Dock tror jag ju att vi kan få en positiv effekt av filterbäddarna även i detta avseende. Med beaktande att sammanställningen är gjord på P1-prover, d.v.s. obehandlat råvatten från deponin, så tycker jag generellt att de undersökta föroreningarna är på en låg nivå.

Det finns däremot en möjlighet/risk att prover från ett "renare" vatten – ett vatten där organiska substanser bortfiltrerats – kan leda till att andra föroreningar (t.ex. bek.medel) syns tydligare i analysinstrumenten och potentiellt visar högre koncentrationer vid analys. Detta till följd av mindre störande substanser (energikonkurrenter) i provet. Men det återstår att se. Prover med hög humushalt t.ex. tenderar att vara lite utmanande att analysera då analys signaler kan "kvävas"...

Om föroreningarna sitter adsorberade till organiska partiklar, som ev. filteras bort i sandbädden, så kan ju även det motsatta ske.

Jag tyckte att jag satte med analyspaketskoden i tabellförslaget (tabell 4). Koden kan sökas fram i SGS-dokumentet. Kollar upp och kan skicka sidreferenser. Annars: Ctrl + F → "BEK29" så kommer ni till Analyspaketet BEK29 inkluderande 29st bek.medel osv.

PFAS och PFOS kan säkert finnas i lakvattnet (om inte de sitter starkt bundna till jordpartiklar i deponin förstås) som på de flesta andra ställen i miljön. De är ju särskilt stabila så svåra att bli av med och detektionsgränserna är låga. Om det sedan kan anses vara (ekonomiskt) motiverbart att övervaka dessa i vårt lakvatten, särskilt med tanke på att man inte gjort det tidigare...nja...Frågan är: vad blir effekten av det? Är det bara för att konstatera att de finns där?

Bättre i så fall att följa upp halterna i livsmedel (t.ex. fisk).

Istället för att införa något sådant som en del av den regelbundna provtagningen så kunde man kanske tänka sig att, med några års mellanrum, göra någon mer heltäckande analys.

Mvh
Jesper

Från: Mikael Stjärnfelt <mikael.stjarnfelt@amhm.ax>
Skickat: Monday, 10 June 2024 13.54
Till: Jesper Svanfelt-Lindén <jesper@svinryggen.ax>
Ämne: Bekämpningsmedel

Hej Jesper,
Jag o Magnus satt o fundera idag på halterna bekämpningsmedel i vattenproverna. Har ni någon teori om källan? Gamla synder som ligger dolda? Deponin borde ju vara ganska tät. Magnus tyckte det var ganska höga halter (iallafall med våra mått mätt). Kommer efterbehandlingen att bryta ned dessa?

Gällande den mastiga luntan från SGS så hade det varit trevligt med en specifikation över vilka sidor och tabeller ni anser relevanta. Det känns lite dumt att sätta ut 180 sidor på delgivning om kanske 3-4 är relevanta.
Jag tänker att iallafall sid 94 och 114/115 är relevanta?

Hälsningar

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM)
Norrögatan 17
AX-22100 MARIEHAMN

Direktnummer: +358-18-528621
Växelnummer: +358-18-528600
Hemsida: www.amhm.ax